

Látogatás 63 millió pengőnél a főváros acél- kincstárában

Éjjel-nappal őrzik
a káprázatos kincseket

— Az Est tudóstíjótól —

Ma látogatást tettem a főváros kincses kamrájában. A több mint kétszázéves központi városháza első emeletén van, rendőrök őrzik éjjel nappal. Hatalmas terem, pénzszekrényajtaja van, acélból a falai, egyetlen ablakát gyermekkarvastagságú vasrudak rácsolják s a rácson belül többcentiméteres acéltáblák.

A főváros központi pénztárának igazgatója, Kosztolányi Sándor, kalauzol a kincseskamrában. Pénzszekrény, pénzszekrény mellett, sőt egymás felett is,

Harminc darab, tele pénzzel, értékpapirokkal és ékszerekkel.

Az egyikben az alapítványok vagyona őrzik, másokban az árvaszék gyámoltjainak, a gondnokság alá helyezettnek letétjeit, a főváros értékpapirjait, készpénzét. Két ajtóval arrább egy iparos néhány pengős számláját fizetik ki a pénztárhelyiségben s biztosan elképedne, ha hallaná Kosztolányi igazgató felvilágosításait:

— Jelen pillanatban

hatvanhárom és félmillió pengő értéket őrzünk a pánccsoszobában.

Leginkább értékpapirokban, ékszerekben. *Nem sok.*

— Nem sok?...

— *Nem.* A háború előtt *több száz milliót érő ékszerek voltak itt*, de a gazdasági viszonyok romlása következtében egyre kevesebb az örökölt vagyon. A kiskorúak örökölt ékszereit itt őrizteti az árvaszék. A tényleges érték valójában *több 63 milliónál, mert a letétben levő ékszerek alá vannak értékelve.*

Kinyitják az egyik hatalmas pénzszekrényt. Kisebb-nagyobb dobozokkal zsúfolt, minden dobozon leltári szám. *Kiskorúak ékszerei a dobozokban.* Egy másik pénzszekrényben ládák. A gondnokság alá helyezett *Karácsonyi grófnő ékszereinek egy része.*

— A Karácsonyi-család többi ékszerét a Pesti Hazai Takarékpénztár őrzik. Rövidesen *azok az ékszerek is idekerülnek.*

Mintegy tíz méter asztal a pánccsoszobában. Az asztalon

papírpénz-kötegek.

Csak néhány száz ezer pengő. Erre az asztalra szokták kirakni átvételkor a letétbe helyezett ékszereket.

— Sohasem fogom elfelejteni — beszéli Kosztolányi igazgató — **a Hervey-**

kincseket. Tragikus ékszerek voltak. Beborították ezt az óriási asztalt. Még minket is, akik pedig sok gyönyörű ékszert láttunk, elkápráztattak. *Hervey mérnök volt s a cári Oroszországban vasutakat épített.* Egy dúsgazdag orosz vállalkozó lányát vette feleségül. Házasságukból *két fiúk* született, bérházak, nagy pénzvagyon és ékszerek örökösei. *Anyjuk a spanyoljárvány idején hirtelen meghalt és Hervey mérnök öngyilkos lett.* A kincseket a gyerekek nagykorúságáig itt őrizték.

— S azután mi lett az ékszerekkel?

— Mint említettem, *tragikus ékszerek voltak.* A fiatalabb *Hervey-fiú* megnősült s egy napon — ki tudja miért —

feleségével együtt öngyilkos lett.

Az idősebb fiú a ráeső ékszerekkel *Amerikába* költözött. Élte a dúsgazdag fiatal emberek életét. De nem soká élvezhette mérhetetlen vagyonát: *egy autókiránduláson felborult a kocsija,*

a bentülők szinte sértetlenül menekültek meg, a Hervey-fiú szörnyethalt...

Emlékszem, ékszerei között gyönyörű színarany evőeszközök voltak. Volt a hagyatékban többek között kilenc legyező, valamennyi műretek.

Az egyik pánccsoszobából most üvegezett tetejű láda kerül elő. Óriási értékű ékszerek, a *Zichy Jenő múzeum* letétje. Itt őrzik, *nem merik kiállítani a fel nem becsülhető ékszereket.* A háború előtt 71.400 pengőre becsülték az ékszerek aranyértékét, de hogy mennyi a muzeális értékük, *azt talán ki sem lehet számítani. Övek, csattok, forgók, násfák, nyakláncok, a XVI., XVII. és XVIII. századból.*

A gyűjtemény legérdekesebb darabja egy *303 gram súlyú arany nyaklánc.* Valamelyik *hún vitéz viselhette a népvándorlás korában.* 1870-ben találták Pusztahatvanon. Mellette két római korból származó arany karperec. Az egyiknek 108 gram, a másikonak 46 gram a súlya.

És rubinnal, gránáttal, gyönggyel, almandinkövel díszített násfák, középkori kínai öntött és vésett aranycsattok, kincsek, amelyek a londoni British Museumnak is büszkeségei lennének.

...Szisszenve zárul be mögöttem a pánccsoszoba ajtaja.

Éjszakánként a városházán csak a kincseskamra előtti folyosón ég világy. A néma folyosón kopog a rendőrörszem lépése: *őrzi a főváros vagyonát...*

Pakots György